

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R
Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
4 oktober 2022

Onze Referentie
2022Z15007

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
-

Deadline Kamer
3 augustus 2022

Binnengekomen op
13 juli 2022

nota

Vragen van de leden Jasper van Dijk en Alkaya (beiden SP) over het PAX rapport betreffende foute investeringen van de ING en andere grote banken in de wapenindustrie

Aanleiding

Schriftelijke vragen gesteld aan u en MinFin door de leden Jasper van Dijk en Alkaya (beiden SP) over het PAX rapport betreffende foute investeringen van ING en andere grote banken in de wapenindustrie op 13 juli 2022.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de beantwoording van de schriftelijke vragen mede namens MinFin, aangepast na uw aanwijzing.

Kernpunten

Uw aanwijzing bij het antwoord op vraag 9

- U gaf aan dat aan het antwoord moet worden toegevoegd dat ondernemingen behoren bij te dragen aan herstel als de negatieve effecten die het bedrijf heeft veroorzaakt of waar het bedrijf aan bij heeft gedragen te voorzien en te voorkomen waren.
- Volgens de OESO-richtlijnen en UNGP's behoort een onderneming herstel te bieden, ook als het negatieve effect niet voorzien was en niet voorkomen had kunnen worden. De UNGP's zeggen hierover: "Even with the best policies and practices, a business enterprise may cause or contribute to an adverse human rights impact that it has not foreseen or been able to prevent. Where a business enterprise identifies such a situation, whether through its human rights due diligence process or other means, its responsibility to respect human rights requires active engagement in remediation, by itself or in cooperation with other actors."
- De OESO *Due Diligence* handreiking stelt dat moet worden vastgesteld of een onderneming daadwerkelijk negatieve gevolgen heeft veroorzaakt of eraan heeft bijgedragen en als dit het geval is hoort de onderneming ook herstel te bieden of bij te dragen aan herstel.
- Het antwoord is aangepast zodat het volledig aansluit bij de tekst van de handreiking.

Rapport PAX

Op 12 juli jl. heeft PAX het rapport *High risk arms trade and the financial sector* gepubliceerd. In dit rapport stelt PAX onder andere dat ING 1,2 miljard euro investeert twee bedrijven (Airbus en General Electric) die wapens verkopen aan staten die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen of gewapende conflicten.

Datum

4 oktober 2022

Onze Referentie

2022Z15007

Kern beantwoording schriftelijke vragen

De SP vraagt hoe het kabinet aankijkt tegen de investeringen van ING in Airbus en General Electric en of deze investeringen op gespannen voet staan met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (OESO-richtlijnen):

- U licht toe dat het kabinet verwacht dat ING gepaste zorgvuldigheid in lijn met de OESO-richtlijnen toepast. In lijn met de OESO-richtlijnen maakt ING een eigen afweging of de bank financiering verleent aan de defensie-industrie, met inachtneming van het verbod om te investeren in ondernemingen die clustermunitie of cruciale onderdelen daarvan produceren, verkopen of distribueren.
- De overheid houdt momenteel geen toezicht op de naleving van de OESO-richtlijnen door bedrijven en financiële instellingen.
- Bedrijven zoals Airbus en General Electric dienen voor de export van militaire goederen in het bezit te zijn van een geldige vergunning die verstrekt wordt door de daartoe bevoegde exportcontrole-autoriteiten.
- Het kabinet zet zich ervoor in dat er geen wapens worden geleverd die worden ingezet voor schendingen van mensenrechten en het humanitair oorlogsrecht in Jemen of elders in de wereld.
- Het kabinet ziet ook het belang van een sterke defensie-industrie, bijvoorbeeld om staten in staat te stellen zich te verdedigen op basis van het VN handvest of andere legitieme veiligheidsbehoeften na te streven.

De SP vraagt ook of u en MinFin bereidt zijn om het gesprek met ING aan te gaan over deze investeringen.

- U geeft aan geen reden te zien voor een gesprek omdat ING een eigen afweging maakt aan welke bedrijven de bank financiële diensten verleent en wanneer zij overgaat tot uitsluiting, met inachtneming van wet- en regelgeving en met toepassing van gepaste zorgvuldigheid.

En de SP vraagt of u van plan bent de nieuwe nationale wetgeving omtrent internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen zo in te richten, dat dit niet meer mogelijk zal zijn.

- U geeft aan dat de nieuwe nationale wetgeving gebaseerd zal worden op het wetgevende voorstel van de Europese Commissie inzake de *corporate sustainability due diligence directive*. Daarmee wordt het toepassen van gepaste zorgvuldigheid voor bepaalde ondernemingen een wettelijke verplichting en wordt er ook toezicht gehouden op de naleving hiervan.
- In algemene zin kan deze verplichting echter niet garanderen dat de betreffende bedrijven in het geheel niet meer betrokken zullen zijn bij mensenrechtenschendingen of milieuschade. Wel worden zij geacht bij te dragen aan herstel als zij hebben vastgesteld dat zij daadwerkelijk negatieve effecten in hun waardeketens hebben veroorzaakt of daaraan hebben bijgedragen.

Toelichting

-

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

-

Datum

4 oktober 2022

Onze Referentie

2022Z15007